

Література і мистецтво XIX століття

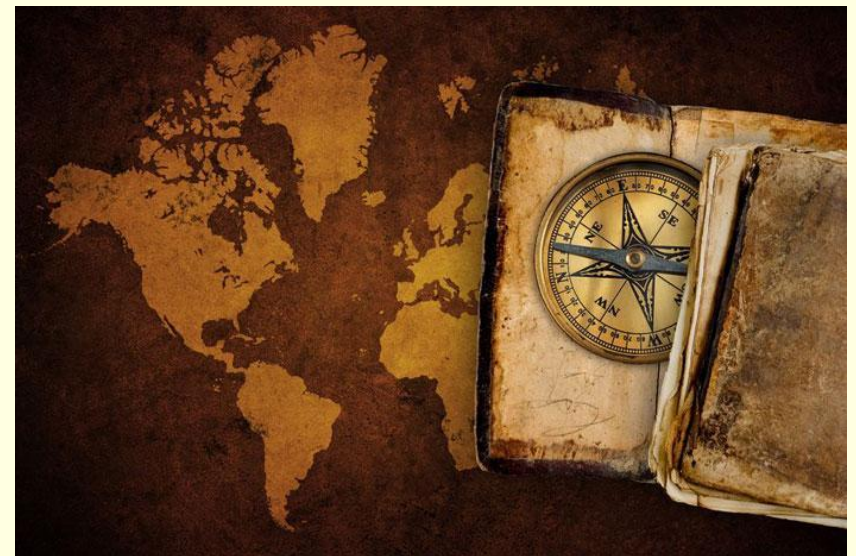

- Література першої половини 19 століття — період в історії літератури від кінця 18 століття до 1860-х років. З соціально-історичного погляду його межами є Велика французька революція (1789—1794) з одного боку та національно-визвольні рухи середини 19 століття з іншого.

Вплив науки на літературу

- Наукова думка загалом розвивається у напрямку, що визначився наприкінці 18 століття. У різних областях математики та природознавства робляться основоположні відкриття. Численні географічні експедиції не лише допомагають краще пізнати земну кулю, а й сприяють змінам у світогляді людей. Звіти географів, натуралістів, записки мандрівників у перші десятиліття 19 століття стають помітною частиною духовного життя, впливають на вироблення естетичних уявлень.

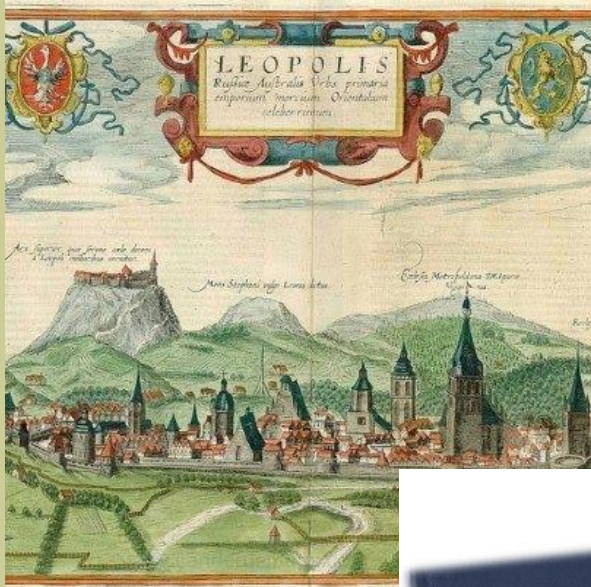
Філософія літератури

- На початку періоду у філософії панували ідеалістичні системи, що виникли у руслі німецької класичної філософії, вершиною якої стало вчення Гегеля та розроблений ним діалектичний метод. У наступні десятиліття посилюється вплив матеріалізму. Ще один напрям філософської думки — позитивізм, що склався у 1830-ті роки. Він вважав за достовірне лише те знання, що отримане спеціальними науками. Наприкінці доби виникає марксизм.

Різноморність літератури

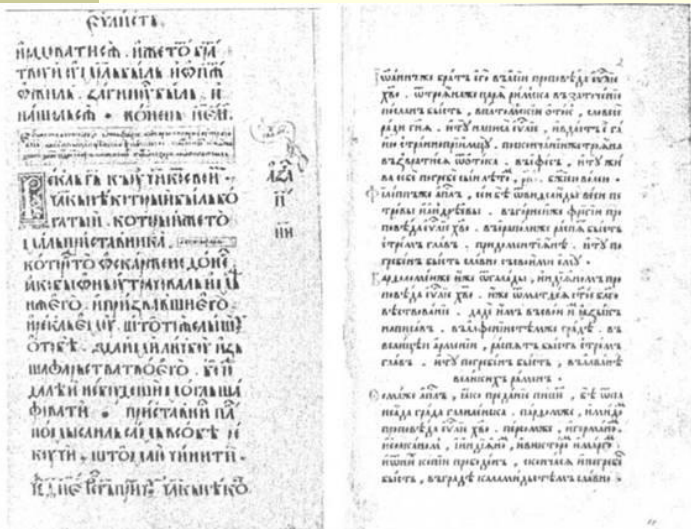
- Період позначений великою різноморністю літературної карти світу. На всіх континентах йдуть зовсім різні літературні процеси. Виникає багато нових літератур. Відроджуються літератури, чий розвиток був перерваний іноземним пануванням. У вирішальну стадію формування вступають літератури Латинської Америки, США та Канади. На Ближньому Сході розвиваються місцеві літератури. Найрозвинутіші «старі» літератури Західної Європи — французька, німецька, англійська, італійська — досягають значних вершин. Зокрема, формуються нові літературні напрями романтизму та реалізму.

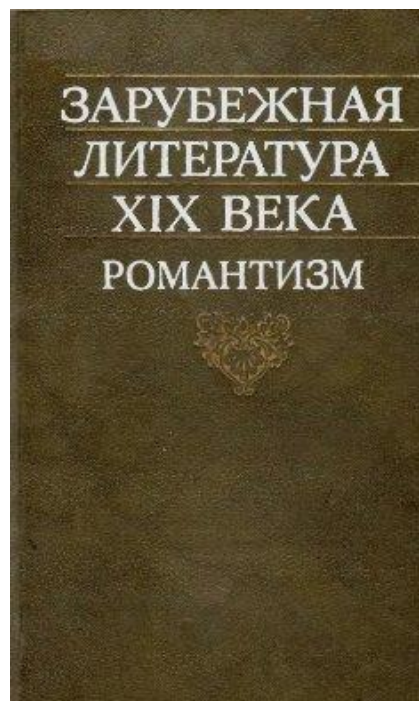
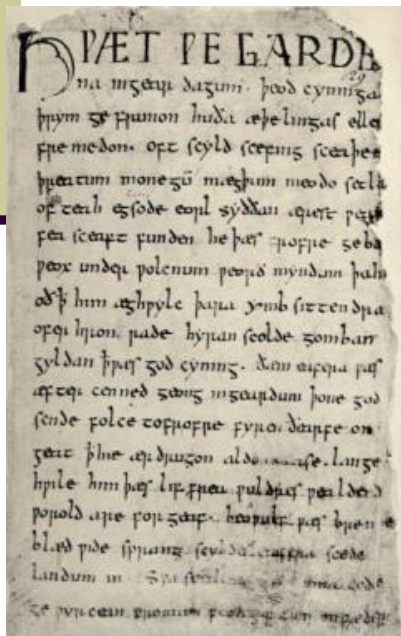
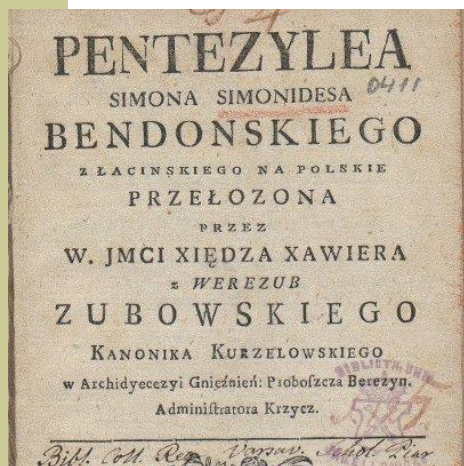
Взаємозв'язок літератур

- Саме в цей період з'являється поняття "**всесвітня література**", що відображає ту взаємну потребу **культур** у пізнанні та обміні. У цей період ще не можна говорити про всесвітню літературу як єдиний процес, але в цей час відбувся значний поступ на шляху до цього. Зближення літератур багато в чому стало визначатися усвідомленою, цілеспрямованою волею письменників. Посилились і стали частішими контакти літератур, зросла роль перекладів і переробок у світовому художньому процесі. Виникла і можливість засвоєння художніх цінностей, накопичених у різних куточках землі за попередні епохи.

Романтизм як напрям у літературі

- Романтизм у цю добу широко поширився у літературах Європи, Північної та Південної Америк, Закавказзя. У країнах, де характер молодого суспільства ще недостатньо ясний, і особливо у народів, що звільняються від іноземного поневолення або страждають від тяжкого феодального ладу, романтиків значно більшою мірою цікавить спільна доля, аніж індивідуальна.

Ознаки романтизму:

- Заперечення раціоналізму;
- Відмова від суворої нормативності в художній творчості;
- Культ почуттів людини.
- Його ідеологія спирається на культ індивідуалізму, на загострену увагу людської особистості, до психологічних проблем її внутрішнього "Я".
- У центрі зображення романтиків винятковий характер у виняткових обставинах.

Реалізм як напрям у літературі

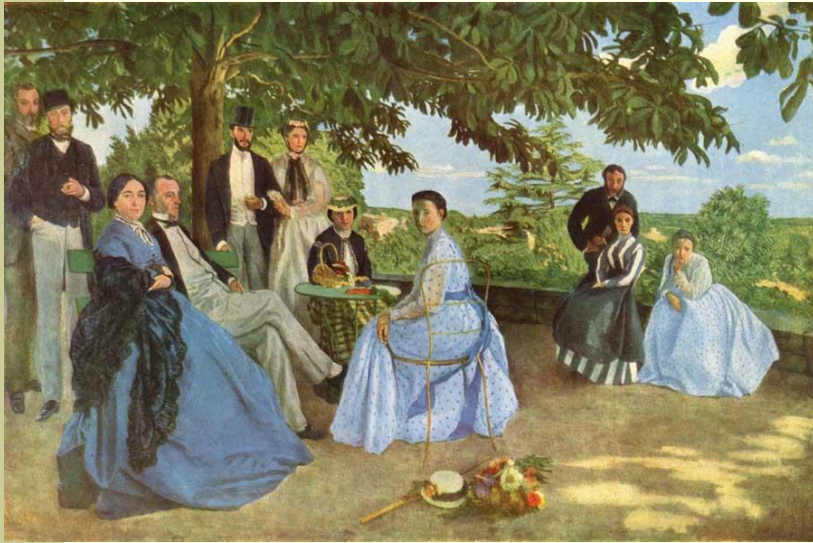

- Розвиток реалізму у першій половині 19 століття було естетичною подією всесвітнього значення. Він увібрав і переробив реалістичні досягнення попередніх епох, а також романтизму, який розвивався паралельно. Реалізм означав новий етап у критичному осмисленні дійсності.

Ознаки реалізму:

- правдиве, всебічне зображення типових подій і характерів у типових обставинах при правдивості деталей;
- принцип точної відповідності реальній дійсності усвідомлюється як критерій художності;
- характер і вчинки героя пояснюються його соціальним походженням та становищем;
- драматизація як сюжетно-композиційний спосіб формування художньої правди;
- вільна побудова творів;
- перевага епічних, прозових жанрів у літературі;
- розв'язання проблем на основі загальнолюдських цінностей.

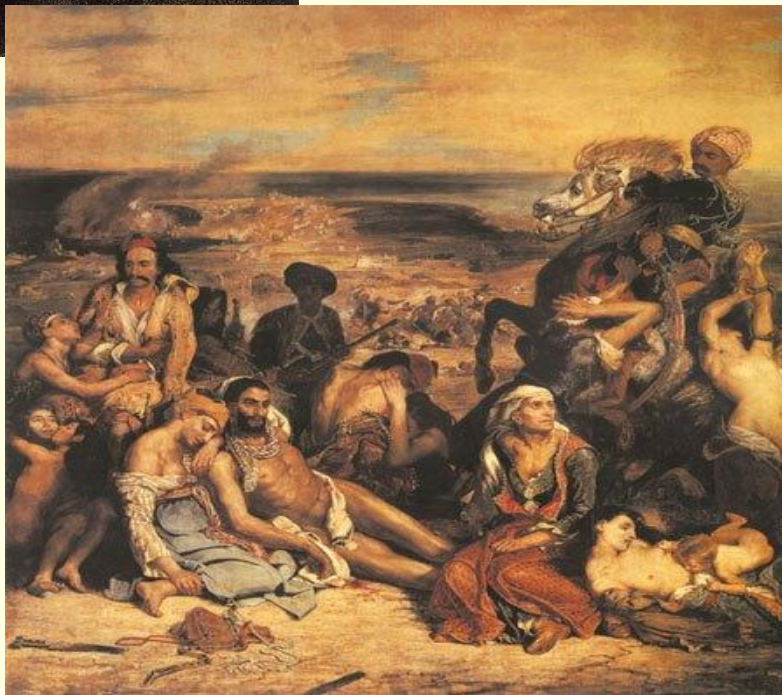

- В образотворчому мистецтві XIX ст. на перше місце висувається живопис. У ньому знайшли відображення і класицизм, і романтизм з реалізмом, і декаданс. Провідною країною в художньому житті Європи, як і в літературі, залишалася Франція.

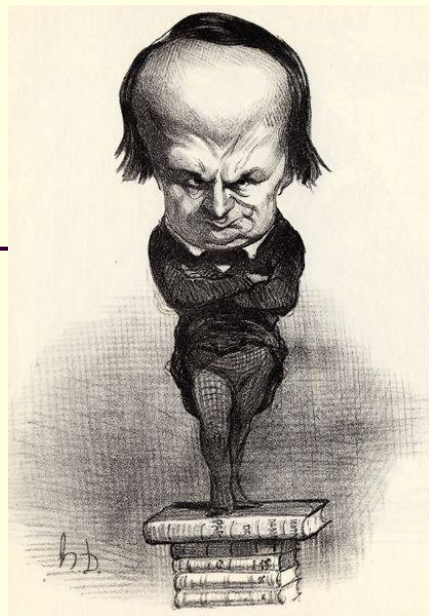
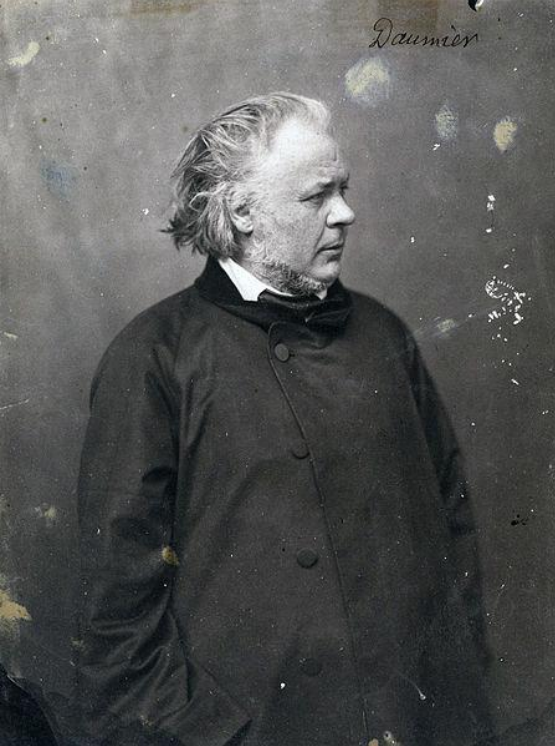

Наймасштабнішою фігурою у живописі на рубежі XVIII–XIX ст. був іспанський художник і гравер Ф. Гойя, який повернув живопису своєї країни її минулу велич. Перші великі роботи його просякнуті любов'ю до життя, в них переважають світлі, веселі фарби. Але в 1792 р. Гойя важко захворів (він оглух і майже осліп), що позначилося і на творчості, зробивши її гостро трагічною.

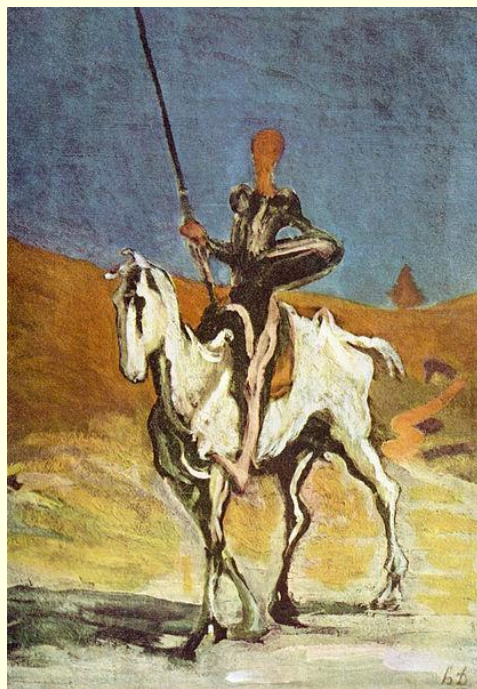

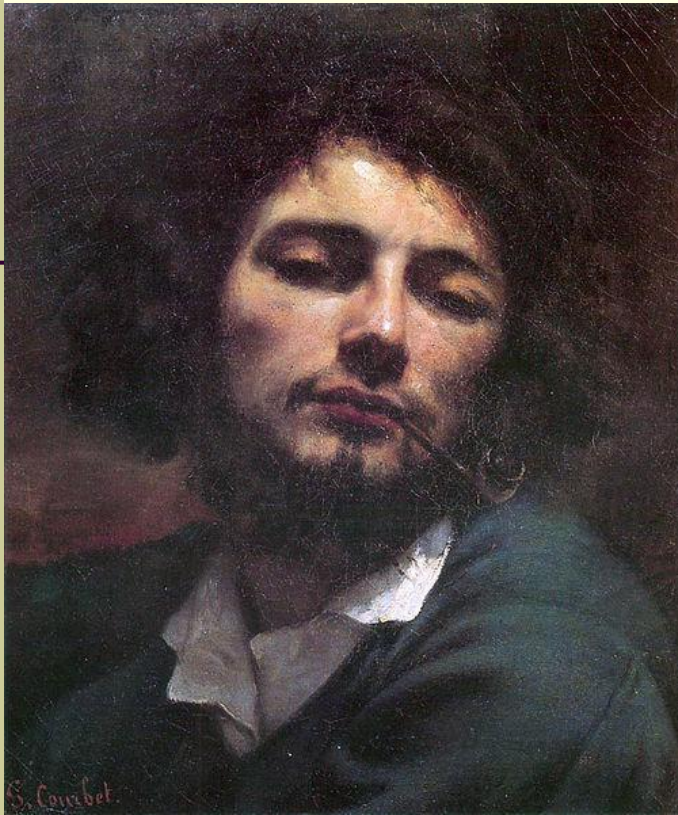

- Найзначнішим явищем романтизму виявився живопис [Ежена Делакруа](#). У [1824](#) р. він виставляє в Салоні свою картину «Різня на Хіосі», сюжетом якої послужив справжній епізод визвольної війни грецького народу проти турецьких поневолювачів, які вбили в [1821](#) р. на цьому острові понад 40 тисяч чоловік.

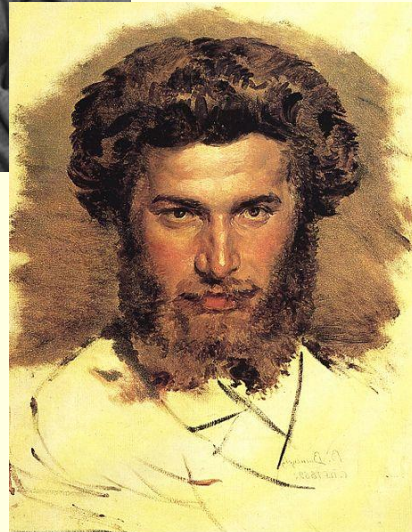
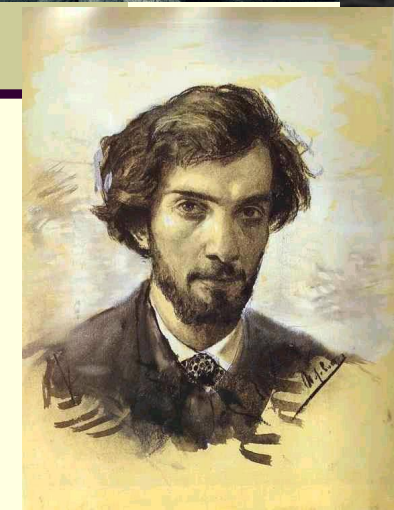
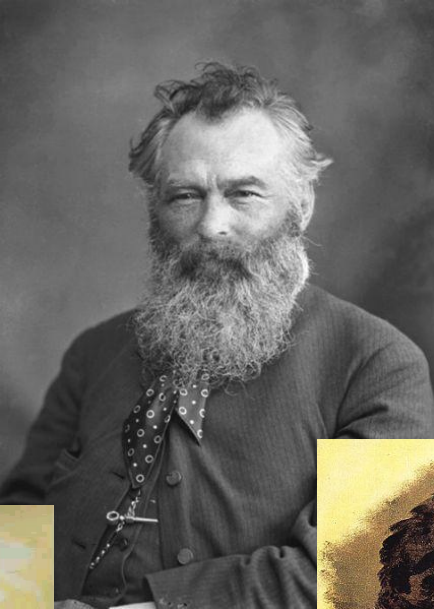
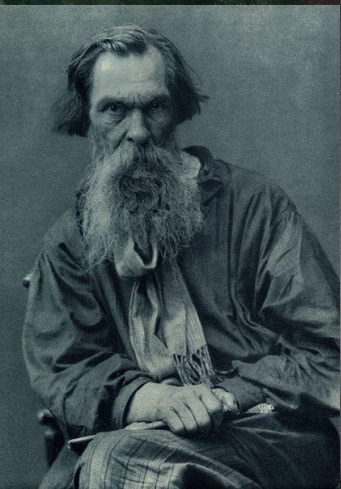
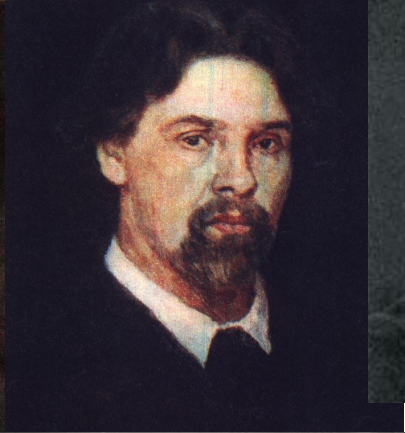
- Піднесення реалізму як художнього методу почалося у графіці. Велику роль зіграла тут творчість Оноре Дом'є, чие мистецтво вважається спорідненим з реалізмом самого О. Бальзака. Дом'є завоював громадське визнання нещадною сатирою на короля-буржуа Луї Філіппа і правлячу буржуазну верхівку Франції. Його карикатури друкувалися в періодичних виданнях і розповсюджувалися окремими відтисками.

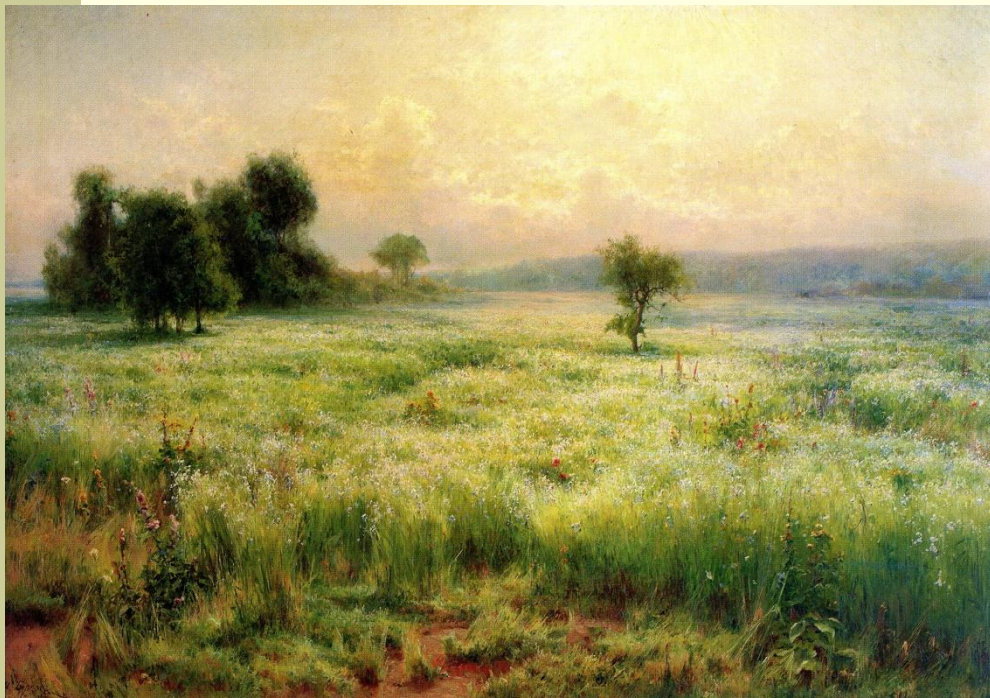

- Позиції реалізму в живописі в середині сторіччя зміцнив Густав Курбе. Навколо його творчості і теоретичних робіт розгорнулися бурхливі суперечки. Так були сприйняті і «Каменярі», і «Похорон в Орнані».
- Він казав: «Бути спроможним виразити звичаї, ідеї, обличчя епохи... бути не тільки художником, але й людиною, одним словом — творити живе мистецтво — таким є моє завдання»

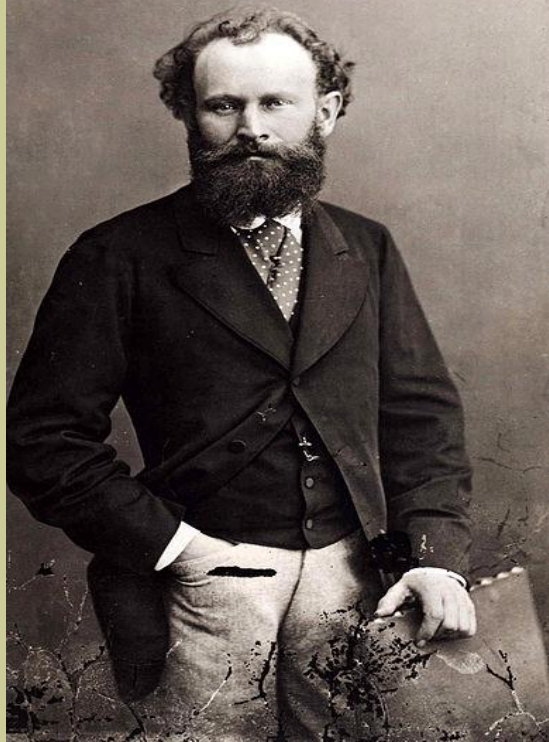

У другій половині XIX ст. центр реалістичного напрямку в образотворчому мистецтві перемістився із Франції до Росії. Величезний внесок у нього зробили російські «передвижники». І. Є. Рєпін, В. І. Суриков, В. Г. Перов, О. К. Саврасов, І. І. Шишкін, І. Левітан, А. І. Куїнджі збагатили образотворче реалістичне мистецтво психологізмом і поетизацією рідної природи.

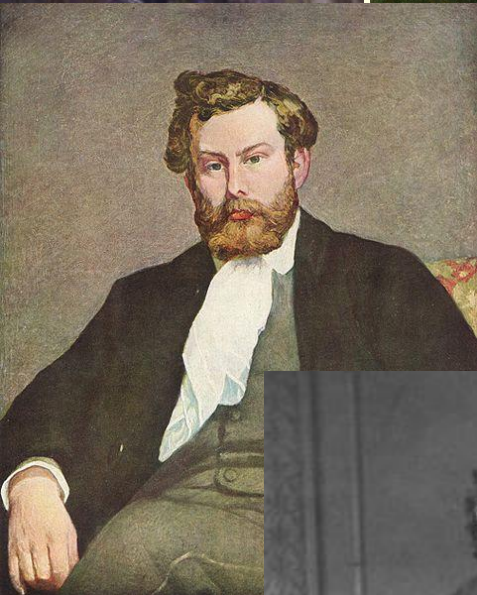
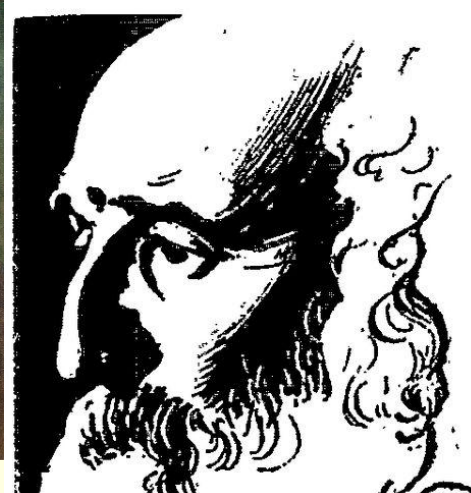
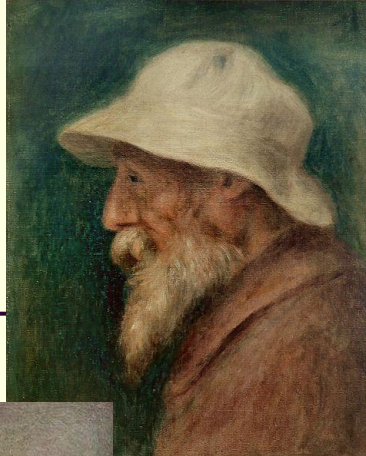

В останній третині сторіччя на грані реалізму і декадансу з'являється новий напрям — імпресіонізм (від французького «імпресіон» — враження). Імпресіонізм зайняв в історії мистецтва місце, яке дорівнює цілим живописним епохам, хоча сам рух охопив лише 12 років і 8 виставок.

- Точкою відліку послужила творчість Едварда Мане. Його картини «Сніданок на траві» й «Олімпія» стали подією і вплинули на становлення майбутніх імпресіоністів, але сам художник офіційно до руху не прилучився. За рік до смерті в 1882 р. він написав одну з найбільш довершених своїх картин — Бар «Фолі-Бержер» .

Як ансамбль художників, які захищають спільні цілі в мистецтві, імпресіонізм заявив про себе у 1874 р., коли група молодих живописців влаштувала виставку своїх картин в одному з паризьких фотоательє. Група включала в себе Клода Моне, П'єра-Огюста Ренуара, Каміля Піссарро, Альфреда Сіслея, Едґара Деґа, Берту Морізо. Назва представленого на виставці пейзажу Клода Моне «Враження. Схід сонця» і дало назву творчості цих художників.

-
- Презентацію підготувала

Лисик Вікторія

учениця 9-А класу

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!